

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

LEGE

pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul administrativ și pentru modificarea art.1 alin.(1) din Legea nr.251/2004 privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției

Senatul adoptă prezentul proiect de lege

Art.I.- Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul administrativ, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.555 din 5 iulie 2019, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. După articolul 47 se introduce un nou capitol, Capitolul IV¹, alcătuit din art.47¹-47¹⁴, cu următorul cuprins:

„Capitolul IV¹

Norme de etică și conduită pentru membrii Guvernului și pentru alte persoane care ocupă funcții de demnitate publică la nivelul administrației publice centrale

Art.47¹.- Scop și obiective

(1) Scopul normelor din prezentul capitol este să stabilească o conduită etică și să consolideze integritatea în exercitarea funcțiilor de demnitate publică.

(2) Obiectivele normelor din prezentul capitol sunt următoarele:

- a) reglementarea conduitei profesionale care să asigure imparțialitate în exercitarea mandatului sau a funcției, prin evitarea situațiilor în care deciziile sunt influențate de interese personale;
- b) definirea unor concepte specifice și stabilirea unui cadru juridic care să promoveze o conduită demnă, integră și responsabilă;
- c) stabilirea unor reguli privind cadourile și transparența intereselor financiare și/sau nefinanciare;
- d) asigurarea unui cadru transparent de relaționare cu persoane terțe care ar putea urmări influențarea procesului decizional.

Art.47².- Domeniul de aplicare

(1) Dispozițiile prezentului capitol se aplică:

- a) membrilor Guvernului, prevăzuți la art.18;
- b) Șefului Cancelariei Prim-ministrului;
- c) secretarului general și secretarilor generali adjuncți ai Guvernului;
- d) secretarilor și subsecretarilor de stat, precum și asimilaților acestora din cadrul Guvernului, ministerelor și altor organe centrale de specialitate subordonate Guvernului sau ministerelor;
- e) consilierilor de stat din cadrul Cancelariei Prim-ministrului;

(2) Dispozițiile prezentului capitol se aplică persoanelor prevăzute la alin.(1) în raporturile dintre aceștia, precum și în raporturile cu persoane fizice sau juridice, în legătură cu exercitarea mandatului sau a funcției.

(3) Aplicarea dispozițiilor prezentului capitol nu exclude răspunderea penală a persoanelor prevăzute la alin.(1).

Secțiunea 1

Norme de etică și conduită privind cadourile

Art.47³.- Definiții

(1) În înțelesul prezentului capitol, prin cadou se înțelege orice bun, mobil sau imobil, beneficiu sau serviciu, oferit în mod gratuit unei persoane prevăzute la art.47² alin.(1), în considerarea mandatului sau funcției deținute, inclusiv banii, aurul sau alte metale și pietre prețioase, titlurile de valoare sau titlurile de legitimare care încorporează drepturi patrimoniale, instrumentele financiare, monedele digitale, cardurile ori voucherele valorice, programele de formare, călătoriile, invitațiile la evenimente și spectacole culturale, sportive, științifice, excursiile în țară sau în

străinătate plătite integral sau parțial, precum și orice alt serviciu sau beneficiu patrimonial sau nepatrimonial.

(2) Activitățile oficiale reprezintă evenimente publice la care participă persoanele prevăzute la art.47² alin.(1) desfășurate în țară sau în străinătate, organizate de către instituții publice, organizații internaționale sau persoane juridice ori alte entități de drept privat, în cadrul cărora sunt oferite în mod obișnuit cadouri specifice acestor evenimente.

(3) Activitățile oficiale prevăzute la alin.(2) includ și activitățile de protocol cuprinse în Legea nr.251/2004 privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției.

Art.47⁴.- Interdicții privind cadourile

(1) Persoanelor prevăzute la art.47² alin.(1), pe perioada mandatului sau exercitării funcției, după caz, le sunt interzise solicitarea sau acceptarea de cadouri din partea unei persoane fizice, a unei persoane juridice sau a unei organizații care:

- a) se află în raporturi juridice contractuale cu instituția sau autoritatea administrației publice centrale din care fac parte;
- b) are în curs de soluționare una sau mai multe cereri de emitere de avize, autorizații, permise, licențe, acreditări precum și altele asemenea;
- c) are un interes pentru promovarea unui proiect de act administrativ cu caracter individual ce intră în competența de reglementare a instituției sau autorității administrației publice centrale din care fac parte;
- d) participă, în calitate de ofertant, subcontractant sau potențial beneficiar la o procedură de atribuire a unui contract de achiziție publică, a unui contract de concesiune sau a unui contract de închiriere, respectiv a unei finanțări organizate sau acordate de instituția sau autoritatea administrației publice centrale din care fac parte.

(2) Prin excepție de la prevederile alin.(1), în condițiile în care nu sunt întrunite elementele constitutive ale unei infracțiuni, persoanele prevăzute la art.47² alin.(1) pot accepta și păstra:

- a) cadouri cu o valoare individuală de până la 100 euro, fără a depăși valoarea de 300 de euro anual, în cazul în care acestea sunt primite de la aceeași persoană;
- b) reduceri sau beneficii oferite publicului;
- c) împrumuturi de la bănci sau de la alte instituții financiare acordate în condițiile generale de creditare adresate publicului;

d) acoperirea costurilor și facilitării participării la manifestări, conferințe, evenimente, în exercitarea funcției de reprezentare a instituției sau autorității administrației publice centrale;

e) bunuri sau servicii primite în cadrul unor activități oficiale, în condițiile prevăzute la art.47⁶.

Art.47⁵. - Restituirea cadourilor

În situația în care persoanele prevăzute la art.47² alin.(1) intră în posesia unui cadou a cărui acceptare este interzisă potrivit prevederilor art.47⁴ alin.(1), acestea au obligația să notifice comisia prevăzută la art.2 alin.(1) din Legea nr.251/2004 și să îl restituie în termen de 30 de zile de la data primirii.

Art.47⁶. - Păstrarea cadourilor primite în cadrul unor activități oficiale

(1) Cadourile primite de persoanele prevăzute la art.47² alin.(1) în cadrul activităților oficiale se declară la comisia prevăzută la art.2 alin.(1) din Legea nr.251/2004.

(2) În cazul în care valoarea cadourilor primite în cadrul unor activități oficiale, stabilită de comisia prevăzută la alin.(1) este mai mare decât echivalentul a 100 euro, persoanele prevăzute la art.47² alin.(1) pot solicita păstrarea acestora, plătind diferența de valoare. Dacă valoarea cadourilor primite în cadrul unor activități oficiale stabilită de comisia prevăzută la alin.(1) este sub echivalentul a 100 euro, acestea pot fi păstrate de către primitor.

(3) Persoanele prevăzute la art.47² alin.(1) pot păstra cadourile primite în cadrul unor activități oficiale, care au o valoare anuală totală de până la echivalentul a 300 euro, dacă sunt primite de la aceeași persoană.

(4) În cazurile în care persoanele de la art.47² alin.(1) care au primit cadourile în cadrul unor activități oficiale nu au solicitat păstrarea lor sau valoarea anuală totală a cadourilor primite de la aceeași persoană depășește echivalentul a 300 euro, acestea rămân în patrimoniul instituției sau pot fi transmise cu titlu gratuit unei instituții publice de profil ori vândute la licitație în condițiile legii, la propunerea comisiei.

(5) Instituțiile sau autoritățile administrației publice centrale publică semestrial lista cuprinzând cadourile depuse potrivit prezentului capitol și destinația acestora în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a. Cheltuielile de publicare se suportă de instituția sau autoritatea administrației publice centrale în care își desfășoară activitatea persoanele prevăzute la art.47² alin.(1).

Secțiunea a 2-a
Transparența intereselor în exercitarea atribuțiilor

Art.47⁷. - Notificarea abținerii în procesul decizional

(1) În scopul asigurării transparenței, fără a aduce atingere prevederilor art.72 alin.(2) din Legea nr.161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare, în considerarea circumstanțelor personale, categoriile de persoane prevăzute la art.47² alin.(1), cu excepția prim-ministrului, se pot abține de la participarea la procesul decizional cu privire la un proiect de act normativ sau un proiect de document de politică publică sau de la participarea în ședința Guvernului în care acesta se dezbate. Abținerea se notifică prim-ministrului, după caz, sau superiorului ierarhic cu propunerea desemnării unui înlocuitor.

(2) Lista notificărilor se publică pe site-ul instituției sau autorității administrației publice centrale la secțiunea „Integritate instituțională”, respectiv pe site-ul Guvernului și se actualizează în termen de cel mult 30 de zile de la înregistrarea unei notificări.

Art.47⁸. - Notificarea intereselor

(1) Fără a aduce atingere dispozițiilor art.72 alin.(1) din Legea nr.161/2003, cu modificările și completările ulterioare, în exercitarea mandatului sau funcției, persoanele prevăzute la art.47² alin.(1) au obligația să notifice prim-ministrului, ministrului, respectiv superiorului ierarhic interesul personal pe care îl au și să se abțină de la emiterea sau participarea la emiterea ori adoptarea actului administrativ, de la încheierea sau participarea la încheierea actului juridic respectiv, care ar putea produce un folos material pentru sine sau:

- a) pentru soț, soție, persoanele care au stabilit relații asemănătoare aceloră dintre soți sau rude ori afini până la gradul al II-lea inclusiv;
- b) pentru orice persoană fizică sau juridică față de care are calitatea de debitor al unei obligații, cu excepția celor care rezultă din activitățile și cheltuielile curente;
- c) pentru societatea la care deține calitatea de asociat unic sau deține peste 10% din capitalul social sau drepturile de vot ori funcția de administrator sau director ori de la care obține venituri;
- d) pentru orice entitate de drept privat în care și-a desfășurat activitatea profesională în anul anterior numirii în funcție;
- e) pentru asociația sau fundația din care face parte;

f) în orice altă situație în care exercitarea imparțială și obiectivă a funcției este afectată din motive care implică familia, viața personală, afinitățile politice, interesul economic sau orice alt interes personal direct sau indirect.

(2) Notificarea prevăzută la alin.(1) se realizează în scris și cuprinde descrierea interesului personal pe care persoana îl are în cauză. În acest caz se desemnează un înlocuitor.

(3) Notificarea prevăzută la alin.(1) se înregistrează în termen de două zile de la data identificării interesului personal care obligă persoanele prevăzute la art.47² alin.(1) să se abțină, după cum urmează:

a) la Cancelaria Prim-ministrului pentru miniștrii și consilierii de stat;

b) la cabinetul Prim-ministrului pentru Șeful Cancelariei Prim-ministrului, pentru secretarul general al Guvernului și pentru secretarii generali adjuncți ai Guvernului;

c) la instituția în care își desfășoară activitatea pentru celelalte persoane prevăzute la art.47² alin.(1).

(4) Lista notificărilor prevăzute la alin.(1) se publică pe site-ul instituției sau autorității administrației publice centrale la secțiunea "Integritate instituțională", respectiv pe site-ul Guvernului și se actualizează în termen de cel mult 30 de zile de la înregistrarea unei noi notificări.

Art.47⁹.- Măsuri prealabile

(1) Prim-ministrul sau prim-ministrul desemnat poate solicita persoanelor pe care le propune sau le numește în funcțiile prevăzute la art.47² alin.(1), anterior propunerii sau numirii, informații cu privire la orice tip de interese personale de natură să afecteze exercitarea cu imparțialitate a mandatului sau a funcției.

(2) Dispozițiile alin.(1) nu exclud obligațiile de depunere a declarațiilor de avere și interese, prevăzute de Legea nr.176/2010, cu modificările și completările ulterioare.

Art.47¹⁰.- Utilizarea resurselor publice

Persoanele prevăzute la art.47² alin.(1) sunt obligate să asigure:

a) ocrotirea proprietății publice și private a statului, folosirea utilă și eficientă a banilor publici, folosirea bunurilor aparținând autorității sau instituției publice numai pentru desfășurarea activităților aferente funcției deținute, în conformitate cu prevederile legale;

b) tratamentul egal în ceea ce privește participarea persoanelor la activități oficiale pe care le organizează sau la care au acces prin natura funcției exercitate în baza atribuțiilor sau mandatului.

Art.47¹¹. - Registrul Unic al Transparenței Intereselor (RUTI)

(1) Secretariatul General al Guvernului administrează Registrul Unic al Transparenței Intereselor www.ruti.gov.ro, denumit în continuare *RUTI*, sub forma unei platforme publice, accesibilă online, pentru a asigura transparența activităților ce pot influența luarea unei decizii, reprezentând un cadru de colaborare complementar și anterior procedurii legale de transparență decizională.

(2) În înțelesul prezentului capitol, prin persoane terțe se înțelege orice reprezentant al unei societăți cu personalitate juridică, asociație, fundație, federație, organizație religioasă/a cultelor sau asociată unui cult, organizație sindicală, organizație patronală, cameră de comerț, structură asociativă a administrației publice locale, alte tipuri de organizații legal constituite, persoană fizică autorizată, întreprindere individuală, întreprindere familială, cabinet individual, cabinet asociat, societate profesională, grupurile de interes economice, cu sau fără personalitate juridică, sau orice grup/rețea oficială sau informală care are un interes pentru un anumit domeniu ce intră în competența de reglementare a unei instituții și autorități publice centrale.

(3) Persoanele prevăzute la art.47² alin.(1) au obligația de a se înregistra în RUTI și de a publica întâlnirile oficiale cu persoane terțe cu cel puțin două zile înaintea desfășurării acestora.

(4) Întâlnirile oficiale publicate în RUTI includ următoarele informații:

- a) numele persoanelor și/sau denumirea entităților participante;
- b) data și locul întâlnirii;
- c) descrierea scopului întâlnirii.

(5) În termen de 5 zile lucrătoare de la desfășurarea întâlnirii prevăzute la alin.(3), informațiile prevăzute la alin.(4) vor fi completate cu principalele teme de discuție și concluziile acestora, după caz.

(6) Persoanele prevăzute la art.47² alin.(1) pot solicita înregistrarea în RUTI a persoanelor terțe în vederea participării la întâlnirile oficiale.

(7) Prin excepție de la prevederile alin.(3), persoanele prevăzute la art.47² alin.(1) nu publică întâlnirile oficiale care au ca obiect:

- a) dreptul unei persoane fizice de a beneficia de servicii publice sau dreptul său la viață privată garantat de lege;
- b) reprezentarea drepturilor legale ale unei părți sau ale unui participant implicat într-un proces administrativ sau judiciar, în contextul respectivelor proceduri;
- c) reprezentarea intereselor de politică externă în relațiile diplomatice sau consulare;

d) comunicările care fac parte din reglementările privind condițiile de muncă și de încadrare în muncă, sau care sunt direct legate de acestea, întreprinse de reprezentanții unui sindicat în numele membrilor săi;

e) informațiile prevăzute la art.12 din Legea nr.544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare.

(8) Persoanele prevăzute la art.47² alin.(1) au obligația de a publica întâlnirile oficiale cu persoane terțe, care s-au desfășurat fără o planificare prealabilă, în termen de două zile de la data desfășurării acestora.

(9) Persoanele cu rang de demnitar din cadrul autorităților administrative autonome, prefectii, subprefecții și autoritățile administrației publice locale pot solicita înregistrarea în RUTI și pot publica întâlnirile oficiale cu persoane terțe, în condițiile prevăzute la alin.(3)-(8).

(10) Gestionarea RUTI se realizează cu respectarea Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), a Legii nr.190/2018 privind măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), cu modificările ulterioare, precum și a legislației naționale privind domeniul protecției datelor cu caracter personal.

Art.47¹². - Programe de formare și perfecționare

(1) Persoanele prevăzute la art.47² alin.(1) beneficiază, la momentul numirii în funcție și pe perioada mandatului sau exercitării funcției, după caz, de programe de formare specializată și perfecționare profesională organizate de Institutul Național de Administrație, în condițiile legii, pe teme referitoare la etica și conduita în exercitarea atribuțiilor.

(2) Cheltuielile aferente programelor de formare specializată și perfecționare profesională prevăzute la alin.(1) sunt suportate din bugetul autorităților și instituțiilor publice în care persoanele prevăzute la art.47² alin.(1) își desfășoară activitatea.

Art.47¹³. - Consiliere

(1) Consilierul de etică, desemnat potrivit dispozițiilor art.451 din prezentul Cod, asigură îndrumarea persoanelor prevăzute la art.47² alin.(1) din oficiu, la data preluării mandatului sau a funcției și la cerere pe toată durata exercitării mandatului sau a funcției.

(2) Îndrumarea prevăzută la alin.(1) se realizează prin:

a) informarea persoanelor prevăzute la art.47² alin.(1) în legătură cu cadrul legal și metodologic aplicabil normelor de etică și conduită pentru membrii Guvernului, alte persoane care ocupă funcții de demnitate publică la nivelul administrației publice centrale. Informarea se realizează din oficiu și la cerere;

b) consilierea persoanelor prevăzute la art.47² alin.(1) în legătură cu normele de etică și conduită privind cadourile, transparența intereselor în exercitarea atribuțiilor și programele de formare și perfecționare din cuprinsul prezentului capitol. Consilierea se realizează la cerere.

(3) Consilierul de etică are obligația de a păstra confidențialitatea cu privire la datele, informațiile și conținutul consilierii oferite în condițiile alin.(2) lit.b).

Art.47¹⁴. - Aplicarea normelor de etică și conduită altor categorii de personal

(1) Dispozițiile art.47³-47⁶, art.47¹⁰, art.47¹² și art.47¹³ se aplică corespunzător și personalului încadrat cu contract de muncă la cabinetele demnitarilor prevăzuți la art.47² alin.(1) lit.a)-e), precum și consilierilor onorifici ai prim-ministrului sau ai miniștrilor.

(2) Prim-ministrul, ministrul sau conducătorii organelor de specialitate din subordinea Guvernului, după caz, pot solicita persoanelor pe care urmează să le numească în funcția de consilier onorific, precum și personalului care urmează să fie încadrat cu contract de muncă la cabinetele demnitarilor prevăzuți la art.47² alin.(1) informații cu privire la orice tip de interese personale de natură să afecteze exercitarea cu imparțialitate a mandatului sau a funcției.”

2. La articolul 364¹, alineatul (3¹) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3¹) Prin excepție de la prevederile art.291 alin.(4), pentru donațiile făcute către stat pentru o instituție publică și care au ca obiect bunuri mobile necesare asigurării bazei tehnico-materiale la nivelul structurilor/unităților din cadrul instituțiilor din sistemul național de apărare, ordine publică și securitate națională, care intră în proprietatea privată a statului, valoarea de înregistrare a bunului la donator este asimilată valorii de piață a bunului, cu condiția să fi fost acceptată pentru statul român de către instituția publică competentă după obiectul sau scopul donației.”

Art.II.- La articolul 1 din Legea nr.251/2004 privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.561 din 24 iunie 2004, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Persoanele care au calitatea de demnitar public și cele care dețin funcții de demnitate publică, cu excepția celor prevăzute la art.47² alin.(1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, magistrații și cei asimilați acestora, persoanele cu funcții de conducere și de control, funcționarii publici din cadrul autorităților și instituțiilor publice sau de interes public, precum și celelalte persoane care au obligația să-și declare averea, potrivit legii, în afara celor prevăzute la art.47¹⁴ alin.(1) din aceeași ordonanță de urgență, au obligația de a declara și prezenta la conducătorul instituției, în termen de 30 de zile de la primire, bunurile pe care le-au primit cu titlu gratuit în cadrul unor activități de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției.”

Art.III.- (1) În termen de 24 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Secretariatul General al Guvernului asigură dezvoltarea funcționalităților platformei www.ruti.gov.ro.

(2) Prevederile art.47¹¹ alin.(5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, sunt aplicabile de la data operaționalizării platformei.

(3) În termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, se elaborează, cu sprijinul Agenției Naționale de Integritate, ghidul pentru aplicarea prevederilor capitolului IV¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019, cu modificările și completările ulterioare, care se aprobă prin ordin comun al secretarului general al Guvernului și al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(4) În termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a ordinului comun prevăzut la alin.(3), Institutul Național de Administrație elaborează metodologia cu privire la programele de formare și perfecționare profesională prevăzute la art.47¹² din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019, cu modificările și completările ulterioare.

Acest proiect de lege a fost adoptat de Senat, în ședința din 17 martie 2025, cu respectarea prevederilor articolului 76 alineatul (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI

MIKEA ABRUDEAN